

23 יוני 2019
כ' סיון תשע"ט

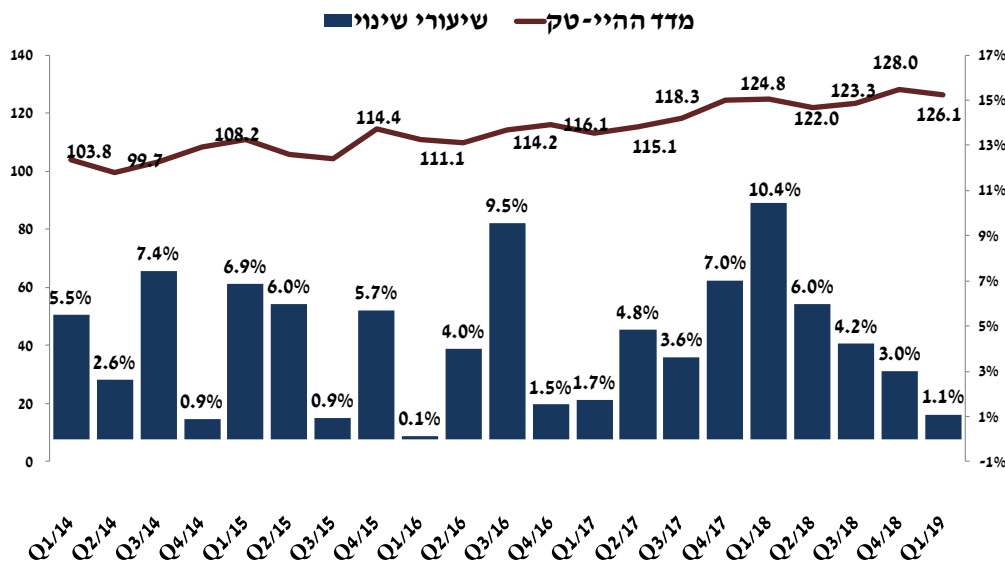
התפתחות תעשיית היי-טק¹

- ברבע הראשון של 2019 הגיע מדד תעשיית ההיי-טק לרמה של 126.1, ובכך נרשמה עלייה ריאלית מתונה של כ- 1.1% ביחס לרבע המקביל בשנת 2018
- הצמיחה משקפת התחזקות במרבית רכיבי המדד, למעט רכיבי השקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק ויצוא הסחורות

ברבע הראשון של 2019 נמשכה הצמיחה במדד ההיי-טק התעשייתי, תוך האטה בקצב: בתקופה הנסקרת נרשמה עלייה ריאלית של כ- 1.1% לעומת הרבע המקביל בשנת 2018, כך הגיע המדד לרמה של 126.1 נקודות. צמיחת המדד משקפת עלייה במרבית רכיבי המדד, למעט רכיבי השקעות התעשייה בסחורות ההיי-טק ויצוא סחורות ההיי-טק אשר רשמו ירידה בתקופה הנסקרת. עלייה זו, ממשיכה להצביע על מגמת ההתרחבות של תעשיית היי-טק הישראלית, אשר רשמה עלייה מצטברת של כ- 14% בארבע השנים האחרונות.

תעשיית ההיי-טק, כפי שאופיינה על ידי המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשייתיים מבחינה בין סחורות ענפי ההיי-טק לבין שירותי ענפים אלו. לפיכך, ענפי הסחורות כוללים את פעילות תת ענפי התרופות, כלי הטיס והציוד האלקטרוני בתעשייה, ושירותי ההיי-טק כוללים את פעילות תת ענפי התכנות והמו"פ².

התפתחות מדד ההיי-טק
שיעורי שינוי, כל תקופה לעומת המקבילה

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

¹ מבוסס על עיבודים והערכות של המחלקה למחקר כלכלי לנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וה- IVC (נתונים מקוריים).
² על פי סיווג הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ענף התעשייה: תתי ענפי התרופות (21), יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי (26), כלי הטיס (303); ענף המידע והתקשורת: תת ענף התכנות וייעוץ בתחום המחשבים (62); ענף השירותים המקצועיים, מדעיים וטכניים: ענף המחקר המדעי והפיתוח (72).

להלן בחינת התפתחות רכיבי המדד השונים, המהווים אינדיקציה למצב תעשיית ההיי-טק בהיבטים השונים: ייצור סחורות ענפי ההיי-טק, שכר בענפי שירותי ההיי-טק כסמן לתפוקת ענפים אלו, יצוא סחורות ושירותים, גיוס הון בענפי ההיי-טק, השקעות במכונות וציוד בתעשייה מיבוא ומועסקים.

רכיב ייצור סחורות ענפי ההיי-טק התעשייתיים רשם עליה של כ- 2% ברבע הראשון של 2019 לעומת הרבע המקביל בשנת 2018, זאת הודות לצמיחה של כ- 32% בתוצר כל אחד מענפי התרופות והמחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי.

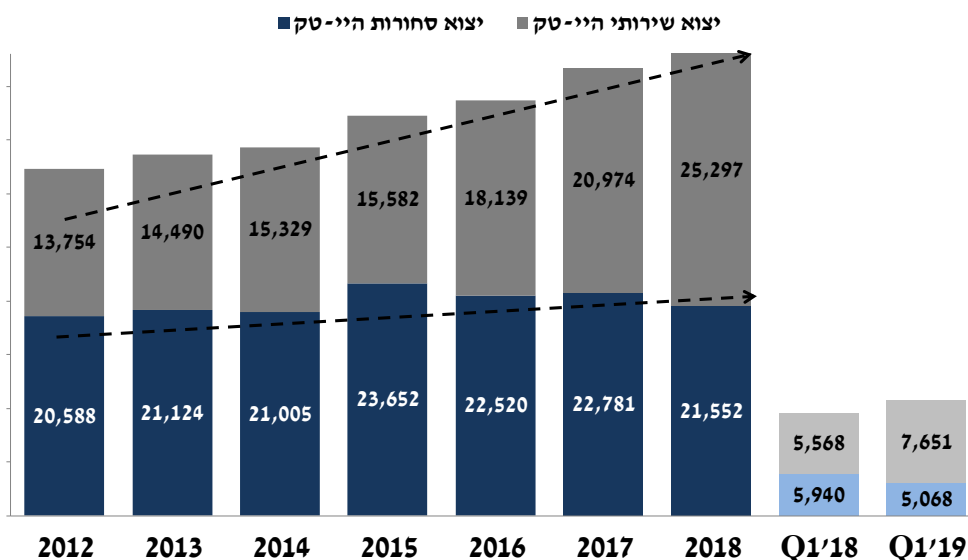
רכיב תפוקת ענפי שירותי ההיי-טק בא לידי ביטוי באמצעות השכר בענפי השירותים, אשר מהווה אינדיקציה לתפוקת ענפים אלו. נדגיש, כי ענפים אלו מאופיינים בהון אנושי גבוה ולכן עיקר תפוקתם נמדדת על ידי שכר. רכיב זה צמח בשיעור של כ- 35% בתקופה הנסקרת, אשר משקף עלייה נומינלית (שקלית) של כ- 36% בשכר הממוצע למשרת שכיר בענף התכנות והייעוץ, ושל כ- 33% בשכר הממוצע בענף המחקר המדעי והפיתוח.

רכיב ייצוא סחורות היי-טק רשם נסיגה חדה של כ- 15% בתקופה הנסקרת³, זאת על רקע ירידה חדה ביותר של כ- 21% ביצוא ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי, לצד נסיגה של כ- 5% ביצוא ענף התרופות. ירידות אלו, קוזזו במעט הודות לצמיחה של כ- 1% ביצוא ענף כלי הטיס.

רכיבי ייצוא שירותי ההיי-טק רשם עלייה של כ- 13% ברבע הראשון של 2019³. צמיחה זו, נגזרה בין היתר מזינוק חד ביותר של כ- 130%³ ביצוא ענף המחקר המדעי והפיתוח זאת בהמשך לעלייה של כ- 23% ברבע האחרון של 2018. בנוסף, יצוא ענף התכנות והייעוץ רשם צמיחה ריאלית של כ- 11%³ זאת בהמשך לעלייה של כ- 15% ברבע הקודם.

התפתחות נתוני היצוא לרבע ראשון של השנה עולים בקנה אחד עם המגמה בשנים האחרונות, המראה כי ייצוא סקטור שירותי ההיי-טק בתעשייה תופס תאוצה וגדל, בעוד ייצוא סקטור סחורות ההיי-טק התעשייתיים אינו מתפתח בקצב דומה. מגמה זו, מצביעה על שינוי במבנה ייצוא סך ענפי ההיי-טק התעשייתיים, אשר משליכה ובאה לידי ביטוי גם בנתוני הייצוא המשקיים.

יצוא ההיי-טק התעשייתיים סחורות ושירותים
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים

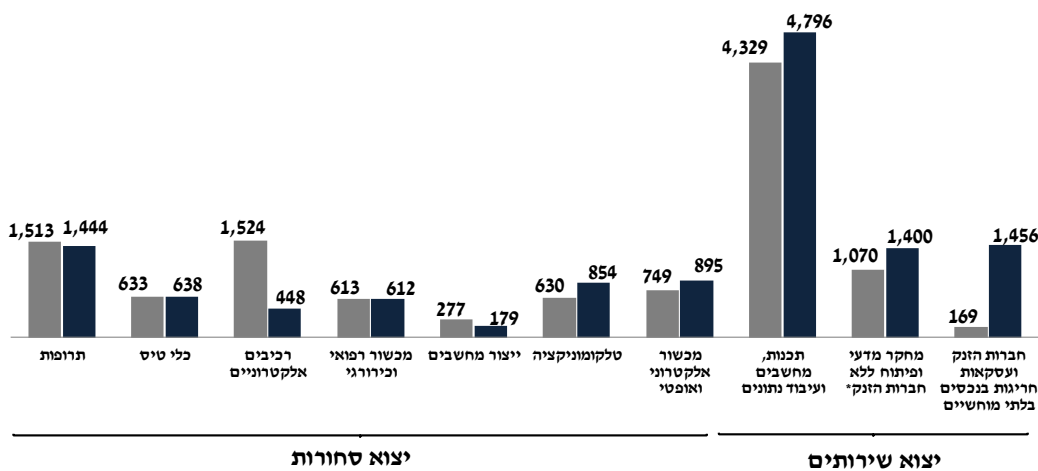

³ לעומת הרבע הראשון של 2018

⁴ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.

מבחינה ענפית, ניתן לראות כי יצוא שירותי תכנות המחשבים ועיבוד הנתונים מהווה את החלק הארי מסך יצוא שירותי ההיי-טק התעשייתיים, וכי יצוא ענף התרופות מהווה את החלק העיקרי מיצוא סחורות ההיי-טק התעשייתי.

יצוא ענפי ההיי-טק התעשייתי⁵
מיליוני דולרים, נתונים מקוריים
■ Q1/18 ■ Q1/19

רכיבי גיוס הון בשירותי ההיי-טק והשקעות בתעשיית סחורות ההיי-טק: רכיב גיוס הון בשירותי ההיי-טק⁶ צמח בכ- 28% לעומת הרבע הראשון של 2018, זאת במקביל לעלייה במספר העסקאות שנסגרו (128 גיוסי הון לעומת 111 גיוסים ברבע המקביל בשנת 2018). מנגד, ירידה של כ- 349% חלה ברכיב השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא⁷, זאת על רקע נסיגה של כ- 349% בהשקעות ענף המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי אשר קוזה במעט הודות לעלייה של כ- 311% בהשקעות ענף התרופות.

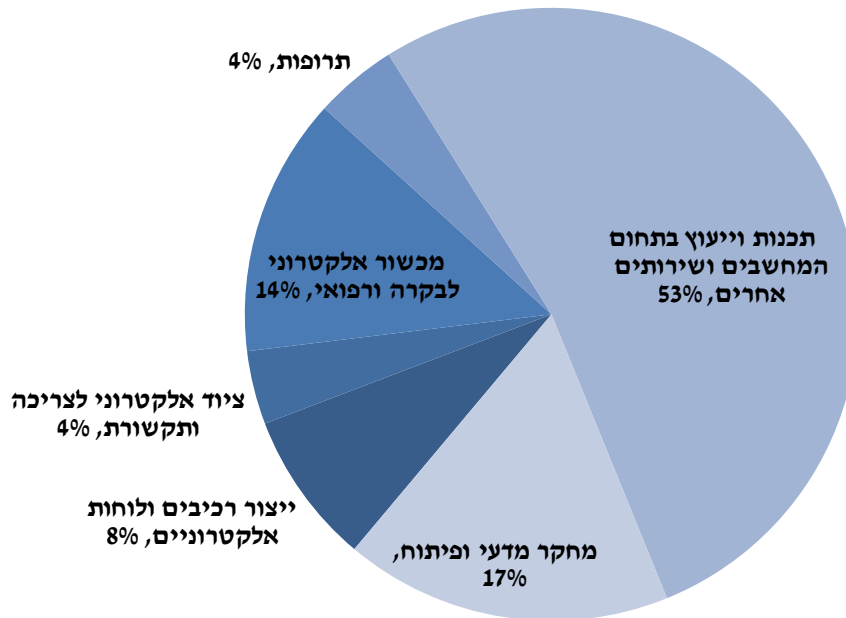
רכיב התעסוקה בענפי ההיי-טק רשם גידול ריאלי של כ- 5% ברבע הראשון של 2019 לעומת הרבע המקביל ב- 2018, כך בתקופה הנסקרת הועסקו כ- 282 אלף איש בענפי ההיי-טק התעשייתיים. גידול זה, משקף עלייה במצבת העובדים של מרבית ענפי ההיי-טק: ענף המחקר המדעי והפיתוח (כ- 38.4%), ענף התכנות והייעוץ בתחום המחשבים (כ- 37.2%), ענף הרכיבים האלקטרוניים (כ- 34.2%), וענף המכשור האלקטרוני לבקרה ורפואי (כ- 32.5%). מנגד, פיטורים בקצב של כ- 6.7% חלו במצבת עובדי ענף התרופות לעומת הרבע הראשון של 2019 ושל כ- 35.8% בענף הציוד האלקטרוני לצריכה ותקשורת.

בהסתכלות שנתית, מרבית עובדי תעשיית ההיי-טק מועסקים בענפי השירותים, כאשר כמחצית בענף תכנות המחשבים והייעוץ וכ- 17% נוספים בענף המחקר המדעי והפיתוח. לעומתם, בענפי התעשייה מועסקים כ- 26% בענף ייצור המחשבים, המכשור האלקטרוני והאופטי וכ- 4% בענף התרופות.

להצטרפות למנוי לסקירה זו לחץ כאן

⁵ לפי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, סיווג ענפי השירותים הינו בהתאם לפעילות העיקרית של החברה המייצאת. לעומת זאת, סיווג הסחורות נקבע בהתאם לסוג הסחורה עצמה.
⁶ מקור: מחלקת המחקר של IVC.
⁷ השקעות תעשיית ההיי-טק במכונות וציוד מיבוא מהווה כ-80% מסך ההשקעות הכוללת במכונות וציוד.

התפלגות השכירים בענפי ההיי - טק
2018

נספח מתודולוגי – קביעת משקלות

המדד המשוקלל המוצג בדו"ח זה, מחושב על ידי עיבוד המשקלות לרכיבי המדד המתקבלות מלוחות תפוקה תשומה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. לוחות אלו מתארים את קשרי הגומלין בין ענפי המשק הישראלי, ופותחו על ידי פרופ' לאונטיף בארה"ב ויושמו בישראל בשנים 1958-2006.

המחלקה למחקר כלכלי של התאחדות התעשיינים ביצעה שימוש בלוחות אלו, תוך התאמה לענפי תעשיית ההיי-טק בלבד*: ענפי התרופות, יצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי, תכנות מחשבים וייעוץ ומחקר מדעי ופיתוח.

משקלות

תעסוקה	השקעות במכונות וציוד בתעשייה	גיוס הון בשירותי טק - ההיי	יצוא שירותים	יצוא סחורות	תפוקת שירותי היי טק -	יצור תעשייתי	רכיב
16%	1%	4%	10%	21%	20%	27%	סה"כ תעשייה

*המשקלות חושבו ללא התייחסות לפעילות תת ענף כלי הטיס, עקב חוסר מידע.

עדכניות סקירה זו עד לתאריך 07/09/19 - עת צפויים להתפרסם נתוני תעשייה חדשים
דבר הסברים והבהרות ניתן לפנות לצוות המחלקה למחקר כלכלי:

מילה סויפר-פז, מנהלת המחלקה

קלייר סלע, כלכלנית

טלפון: 03-5198807